

Oorlog in Oekraïne
17:30

Wagner rukt op naar Moskou – Poging tot staatsgreep? – ‘Breuk met Poetin is compleet’

Rusland heeft de westerse landen zaterdag gewaarschuwd tegen elke poging om ’te profiteren’ van de gewapende opstand door de paramilitaire groep Wagner en om hun ‘russofobe’ plannen door te drukken. Moskou benadrukt dat de muiterij Rusland niet zal verhinderen om zijn doelstellingen in Oekraïne te bereiken.

‘We waarschuwen de westerse landen tegen elke poging om te profiteren van de binnenlandse situatie in Rusland om hun russofobe doelstellingen te bereiken. Dergelijke pogingen zouden zinloos zijn”, aldus het Russische ministerie van Buitenlandse Zaken in een persbericht. ‘Alle doelstellingen van de speciale militaire operatie (in Oekraïne) zullen bereikt worden.’

Minder

17:13

Poging tot staatsgreep in Rusland: De Croo roept Nationale Veiligheidsraad bijeen

De Nationale Veiligheidsraad komt zondag samen om de laatste ontwikkelingen in Rusland te bespreken, waar de paramilitaire groep Wagner een gewapende opstand is begonnen. Dat heeft premier Alexander De Croo aangekondigd op Twitter.

‘De ontwikkelingen in Rusland lijken ernstig en impactvol voor Europa’, schrijft De Croo op het sociale medium. De eerste minister vergadert zaterdagavond met de

ministers van Defensie en Buitenlandse Zaken en de veiligheids- en inlichtingendiensten, en zondag om 10.00 uur komt de Nationale Veiligheidsraad bijeen om de situatie verder op te volgen.

Minder

16:58

Wagner-baas zegt controle te hebben genomen over militaire basis Rostov ‘zonder één schot’

Wagner-baas Jevgeni Prigozjin heeft zaterdag benadrukt dat zijn paramilitaire groep de controle over het hoofdkwartier van het Russische leger in Rostov (zuiden) genomen heeft, zonder dat daarbij een schot gelost werd. Prigozjin zegt dat hij de steun van de bevolking daar geniet.

‘Waarom steunt het land ons? Omdat wij een stap zetten naar gerechtigheid’, aldus Prigozjin in een boodschap op Telegram. ‘We zijn Rostov binnengetrokken en zonder dat er één enkel schot gelost werd, hebben we de controle genomen over het gebouw van het militaire hoofdkwartier.’ De Russische president Vladimir Poetin heeft Prigozjin beschuldigd van ‘verraad’.

Minder

16:53

Russische toezichthouder blokkeert accounts van Wagner-groep op sociale media

De Russische toezichthouder voor de media Roskomnadzor heeft de toegang tot accounts van de paramilitaire groep Wagner op de VKontakte sociale media geblokkeerd. Zo wil de toezichthouder voorkomen dat langs die weg opgeroepen zou worden tot steun aan de gewapende opstand van Wagner. Dat heeft de persdienst van de toezichthouder zaterdag gemeld aan het Russische persagentschap TASS.

Ook op andere sociale media zouden accounts van Wagner geblokkeerd zijn. ‘Sommige middelen zijn beperkt om te vermijden dat er oproepen gedaan worden tot deelname aan militaire muiterij’, aldus de toezichthouder. In een televisieboodschap heeft de Russische president Vladimir Poetin zaterdag de acties van de Wagner-groep gewapende muiterij en verraad genoemd. Poetin verzekerde dat harde maatregelen genomen zullen worden tegen de opstandelingen.

Minder

16:52

Ruslandkenner Ria Laenen: ‘Breuk met Poetin is compleet’

De opstand van Wagner-baas Jevgeni Prigozjin heeft gezorgd voor een complete breuk met de Russische president Vladimir Poetin.

‘De afgelopen tijd was er duidelijk een machtsstrijd aan de gang tussen Prigozjin en de Russische minister van Defensie Sergej Sjojgoe, nu is de escalatie compleet. Prigozjin heeft een rode lijn overschreden, zoals Poetin in zijn speech ook aangaf. Mogelijk dacht hij enige ruimte te hebben, maar de breuk tussen die twee is compleet’, zegt professor Ria Laenen, International Relations Policy Adviser aan de faculteit Sociale Wetenschappen (KU Leuven), die Rusland volgt.

Hoe dit gaat aflopen? Laenen wijst er in de eerste plaats op dat het moeilijk is om een echt zicht te hebben op de situatie. ‘De ontwikkelingen zijn nog zeer pril.’

Toch komt het voor haar als een verrassing binnen. Er was al langer een machtsstrijd tussen Prigozjin en de defensieminister – met onder andere kritiek op het uitblijven van wapenleveringen. ‘Nu is de escaltie compleet. Poetin kan niet meer afzijdig blijven. We moeten dit heel nauwgezet opvolgen.’

Afgaande op de berichten – Laenen had zaterdag nog geen contacten met Russische gesprekspartners – lijkt de opmars van Prigozjin verder opvallend vlot te verlopen.

‘We hebben de afgelopen tijd wel vaker ons beeld over het Russische leger en de Russische ordediensten moeten bijstellen. De oorlog in Oekraïne verliep helemaal niet zoals Moskou had verwacht of verhoopt. Rusland is bovendien het grootste territorium om te verdedigen. Intern is er zeker grote paniek in het Kremlin’, zegt dr. Laenen nog. De Russische elite zal duidelijk moeten maken wat te kiezen.

Minder

16:43

Defensieminister Oekraïne: ‘Gewapende opstand in Rusland is opportuniteit voor Oekraïne’

Rusland is een proces van zelfvernietiging begonnen door Oekraïne binnen te vallen. Dat heeft de Oekraïense viceminister van Defensie zaterdag gezegd. Volgens de viceminister vormt de gewapende opstand door de Wagner-groep een ‘opportuniteit’ voor Oekraïne.

‘Ze vallen ons aan, maar ze vernietigen zichzelf’, aldus Ganna Maliar in een boodschap op Telegram. ‘Wat betekent dit voor ons? Een opportuniteit’, aldus de minister, die bandrukte dat Oekraïne zijn ‘werk voor de overwinning’ voortzet.

Minder

16:41

Letland scherpt veiligheidsmaatregelen aan grenzen aan en laat geen Russen meer binnen

Letland heeft zaterdag de veiligheidsmaatregelen aan zijn grenzen aangescherpt en laat geen Russen meer binnen in het land. Dat heeft de nieuwe president Edgars Rinkevics gemeld, nu in Rusland een gewapende opstand begonnen is door de paramilitaire groep Wagner.

‘Letland volgt van nabij de situatie in Rusland (…). De veiligheid aan de grenzen werd versterkt’, aldus Rinkevics via Twitter. Hij voegde eraan toe dat er geen visa meer uitgereikt worden aan Russen en dat er geen Russen het land nog binnenmogen.

Minder

16:36

Wagner-strijders in regio Lipetsk, ten zuiden van Moskou

Strijders van de paramilitaire groep Wagner zijn doorgetrokken tot in de Russische regio Lipetsk, op zowat 400 kilometer ten zuiden van Moskou. Dat hebben de lokale autoriteiten gemeld. Daarmee lijkt bevestigd te worden dat de strijders oprukken richting de Russische hoofdstad.

De regionale gouverneur Igor Artamonov gaf via Telegram aan dat Wagner-strijders ‘zich aan het verplaatsen zijn over het grondgebied van de regio Lipetsk’.

‘De ordediensten en autoriteiten (…) nemen alle nodige maatregelen om de veiligheid van de bevolking te verzekeren. De situatie is onder controle’, luidde het. Eerder op de dag hadden de autoriteiten van Lipetsk de bevolking al opgeroepen om binnen te blijven.

Minder

16:34

G7-landen overleggen over situatie in Rusland

De ministers van Buitenlandse Zaken van de G7 hebben elkaar gesproken over de toestand in Rusland. Dat heeft Josep Borrell, de hoge vertegenwoordiger voor het buitenlands beleid van de EU, bekendgemaakt via Twitter.

Over de inhoud van het overleg zei Borrell niets. De G7 bestaat uit Frankrijk, de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Japan, Italië en Canada. Daarnaast neemt de Europese Unie deel aan de topontmoetingen. Borrell zegt nog dat het crisiscentrum is geactiveerd. Maandag is er een EU-Raad voor Buitenlandse Zaken gepland. “We blijven Oekraïne onverminderd steunen”, aldus de Portugees.

Minder

13:42

Prigozjin zegt dat Poetin zich vergist: ‘Wij zijn patriotten’

Wagner-baas Jevgeni Prigozjin zegt dat de Russische president Vladimir Poetin zich ernstig heeft vergist. De Wagner-strijders zijn geen verraders, maar patriotten, zo zegt de Wagner-leider zaterdag in een nieuwe audioboodschap op Telegram.

Poetin had de opstandelingen en Prigozjin zaterdag als verraders omschreven, nu de huurlingen op weg lijken te zijn naar Moskou. De Wagner-oprichter is het daar niet mee eens. ‘Over het verraad van ons vaderland: de president vergist zich zwaar. Wij zijn patriotten van ons vaderland. We hebben gevochten en we vechten nu’, aldus Prigozjin.

‘Niemand zal zich overgeven op vraag van de president, de federale veiligheidsdienst (FSB, nvdr.) of iemand anders, want we willen niet dat het land blijft voortleven in corruptie, misleiding en bureaucratie’, vervolgde hij.

Het is de eerste keer dat hij persoonlijk Poetin verbaal aanvalt. In zijn audioboodschap trekt hij ook van leer tegen het machtsapparaat in Rusland. Prigozjin verwijst zo naar de inzet van zijn huurlingengroep in Afrika, maar dat dit daarna werd geschrapt. Volgens hem werd het geld gestolen dat nodig was voor die activiteiten. ‘Toen ons gezegd werd dat we in oorlog met Oekraïne waren, gingen we en vochten we. Maar het bleek dat munitie, bewapening en geld dat daarvoor bedoeld was, ook werd gestolen’, aldus Prigozjin.

Eerder had hij al kritiek geuit op corruptie en bureaucratie binnen het ministerie van Defensie. ‘Wij zijn patriotten’, zegt hij nogmaals. ‘Iedereen die zich vandaag tegen ons verzet, zijn zij die zich verzameld hebben rond het uitschot.’

De Wagner-baas had vrijdagavond het Russische leger ervan beschuldigd kampen van de huurlingengroep in Oekraïne te hebben aangevallen, waarbij volgens hem ‘een heel groot aantal van onze strijders’ zou zijn omgekomen.

Vervolgens riep hij op tot muiterij tegen het hoge Russische commando. Hij zei er ook bij dat het zou gaan om een ‘mars voor gerechtigheid’ en geen ‘staatsgreep’. Het Russische defensieministerie had vrijdag al de beweringen van Prigozjin van de hand gewezen.

Minder

13:25

‘Wie pad van het kwaad kiest, verwoest zichzelf’, zegt Zelensky na Wagneropstand

De Oekraïense president Volodymyr Zelensky oordeelt dat de “zwakte van Rusland duidelijk is” nu Moskou kampt met een opstand van de huurlingengroep Wagner, die was ingezet in de oorlog tegen Oekraïne. ‘Iedereen die het pad van het kwaad kiest, verwoest zichzelf’, aldus Zelenski zaterdag.

De Oekraïense president haalt in zijn reactie op onder meer Twitter en Telegram uit naar de Russische president Vladimir Poetin, ‘die colonnes troepen stuurt om het

leven van een ander land te verwoesten, en hen niet kan tegenhouden te vluchten en verraad te plegen', aldus Zelensky.

'Die mensen veracht en honderdduizenden in de oorlog gooit, om uiteindelijk zichzelf te barricaderen in de oblast van Moskou tegen zij die hijzelf heeft bewapend.' Volgens Zelensky maakte Rusland lange tijd gebruik van propaganda om de eigen zwakte en de 'stupiditeit van zijn overheid' te maskeren. 'Nu is er zoveel chaos dat geen enkele leugen dat kan verbergen. En het enige dat deze ene persoon, die steeds weer schrik heeft van het jaar 1917, kan bewerkstelligen, is dit resultaat', aldus Zelensky.

In 1917 leidde verdeeldheid in de Eerste Wereldoorlog tot een revolutie en burgeroorlog in het Russische keizerrijk. 'De zwakte van Rusland is duidelijk', oordeelt de Oekraïense president ook. 'Hoe langer Rusland zijn troepen en huurlingen op ons land houdt, hoe meer chaos, pijn en problemen het zelf later zal hebben.'

Minder

11:58

Wagnermuiterij in Rusland: Poetin vergelijkt opstand met instorting Russische rijk in 1917

In zijn toespraak heeft de Russische president de rebellie tegen de legerleiding vergeleken met de gebeurtenissen in 1917, toen verdeeldheid in de Eerste Wereldoorlog leidde tot een revolutie en burgeroorlog.

Poetin noemde de interne opstand "dodelijk voor de natie" en "een mes in de rug", zonder daarbij de naam van Wagner-leider Jevgeni Prigozjin te vermelden. De president maakte de vergelijking met 1917, toen de tsaar werd weggestuurd en de bolsjevieken de macht grepen.

'De zege werd gestolen (van Rusland, red.): intriges, onenigheid en politieke spelletjes achter de rug van het leger en de natie draaiden uit op grote onrust, de vernietiging van het leger, de ineenstorting van de staat en het verlies van uitgestrekte gebieden, wat uiteindelijk heeft geleid tot een tragische burgeroorlog.'

'We zullen dit niet opnieuw laten gebeuren', aldus Poetin. 'We zullen onze mensen en onze staat beschermen van elke bedreiging, inclusief intern verraad.'

Minder

11:34

Leger in actie in Voronezj, zegt gouverneur

Russische troepen voeren 'operationele en gevechtsmaatregelen' uit in de regio Voronezj, in het zuidwesten van Rusland. Dat heeft regionaal gouverneur Aleksandr Goesev verklaard volgens het Russische persagentschap TASS.

Voronezj ligt halverwege tussen de hoofdstad Moskou en Rostov aan de Don, waar het rebellerende huurlingenleger Wagner een militair hoofdkwartier bezet zou houden. Volgens bronnen van de Britse omroep BBC en het internationale nieuwsagentschap Reuters zou Wagner alle militaire faciliteiten in Voronezj controleren.

Volgens het Britse ministerie van Defensie zouden Wagner-troepen verder noordwaarts naar Voronezj trekken. In de regio werd eerder al de noodtoestand afgekondigd, net als in Moskou. Volgens de gouverneur is het leger dus in actie op zijn grondgebied ‘als deel van een antiterreuroperatie’.

President Vladimir Poetin gaf in een toesprak eerder zaterdag al toe dat de civiele en militaire instanties in Rostov aan de Don geblokkeerd zijn.

Minder

11:24

Minister Dedonder volgt situatie in Rusland ‘op de voet’

De situatie in Rusland, waar het huurlingenleger Wagner zich tegen de legertop heeft gekeerd, wordt door minister van Defensie Ludivine Dedonder ‘op de voet’ gevolgd. Dat heeft de minister zaterdag meegedeeld op Twitter.

‘De situatie in Rusland is ernstig’, zo schrijft Dedonder. ‘Ik blijf met mijn diensten de evolutie van de situatie op de voet volgen, ook om te zien welke impact dit zal hebben op het conflict.’

Wagner-topman Jevgeni Prigozjin is in opstand gekomen tegen de militaire leiding van het land. Hij beweert het hoofdkwartier van het Russische leger in Rostov aan de Don te hebben ingenomen.

Ook in Duitsland en Nederland meldt het ministerie van Defensie dat de situatie nauwlettend in het oog wordt gehouden. De Franse president Emmanuel Macron heeft eveneens gemeld dat hij de situatie ‘van nabij’ volgt. ‘We blijven gefocust op de steun aan Oekraïne’, klinkt het nog.

Minder

09:33

Poetin zal zich ‘verdedigen tegen intern verraad’

In een televisietoespraak heeft de Russische president Vladimir Poetin een “hard optreden” aangekondigd tegen “intern verraad”. “De rebellen duwen Rusland in de richting van verlies en capitulatie”, zei hij.

Poetin bevestigde dat “antiterrorismemaatregelen” zijn genomen in Moskou en andere regio’s. Hij kondigde “doortastende maatregelen” aan om de toestand in Rostov aan de Don te stabiliseren. Daar zou Wagner-leider Jevgeni Prigozjin het militaire hoofdkwartier van het leger hebben bezet.

Minder

09:12

Moskou activeert ‘noodtoestand tegen terrorisme’

In Moskou en de regio rond de hoofdstad is de ‘noodtoestand tegen terrorisme’ uitgeroepen. Dat heeft het nationale antiterrorismecomité zaterdag aangekondigd.

Nu Wagner-topman Jevgeni Prigozjin in opstand komt tegen de militaire leiding van het land en beweert in het hoofdkwartier van het Russische leger in Rostov aan de Don te zijn, worden veiligheidsmaatregelen genomen in Moskou. ‘Om mogelijke terreuraanslagen in de stad en de regio Moskou te verhinderen, is een regime voor operaties tegen terrorisme ingevoerd,’ luidt het in een mededeling.

Ook in de regio Voronej, aan de grens met Oekraïne, zou die maatregel van kracht zijn. Grote evenementen zijn afgelast, meldt het Russische nieuwsagentschap TASS. In Moskou waren al meer verkeerscontroles ingevoerd. Tijdens de nacht zouden militaire voertuigen in de straten in het centrum van de stad zijn verschenen.

De noodtoestand maakt dat de autoriteiten meer controles kunnen invoeren en gemakkelijker burgers kunnen oppakken. Ook kunnen meer telefoongesprekken afgeluisterd worden. Het staatspersagentschap citeert ook uit een mededeling van het Russische ministerie van Defensie, die het heeft over een ‘gewapende rebellie’.

Verschillende leden van de Wagner-groep hebben hun fout ingezien en hulp gevraagd, aldus de mededeling. Het ministerie ‘garandeert de veiligheid’ van strijders van het huurlingenleger die de rebellie opgeven.

Minder

04:44

Bestuur Rostov maant bewoners aan om binnen te blijven

De gouverneur van de Russische regio Rostov, die grenst aan Oekraïne, heeft de inwoners zaterdag opgeroepen om binnen te blijven. De leider van de paramilitaire Wagnergroep, Jevgeni Prigozjin, beweert dat zijn troepen de gelijknamige hoofdstad van de regio zijn binnengetrokken. Rostov aan de Don huisvest het operationele hoofdkwartier voor de oorlog in Oekraïne.

‘De ordediensten treffen alle noodzakelijke maatregelen om de veiligheid van de inwoners te verzekeren’, meldt Vasily Goloebev op Telegram. ‘Ik vraag iedereen kalm te blijven en enkel bij noodgevallen het huis te verlaten.’

Prigozjin zegt de Russische ministerie van Defensie Sergej Sjojgoe en stafchef Valeri Gerasimov te willen afzetten. Daarmee dreigt hij al langer, maar vrijdag voerde hij de druk nog wat verder op omdat het regeringsleger Wagnertroepen onder vuur genomen zou hebben. ‘We gaan door, tot het einde en vernietigen alles wat op onze weg komt’, aldus Prigozjin. Hij en zijn 25.000 manschappen zijn ‘bereid te sterven voor het vaderland’ en om ‘het Russische volk te bevrijden’ van de Russische

militaire hiërarchie. Na zijn 25.000 strijders ‘zullen er nog eens 25.000 zijn’, maakt Prigozjin zich sterk. De Russische ordediensten willen Prigozjin oppakken. Er loopt een onderzoek voor gewapende muiterij tegen de vroegere vertrouweling van de Russische president Vladimir Poetin. (*Belga*)

(Belga)

Minder

01:52

Wagnerbaas Prigozjin zegt dat zijn troepen Rusland zijn binnengetrokken

De leider van de Russische paramilitaire groepering Wagner ontwapent zaterdag niet in het hoogoplopend conflict met het Kremlin. In een nieuwe audioboodschap op Telegram belooft hij ‘alles te vernietigen dat in de weg gelegd wordt’. Zijn troepen bevinden zich intussen op Russisch grondgebied, zegt hij.

‘De grenswachten groetten ons en omhelsden onze strijders’, zegt Prigozjin in zijn boodschap, ‘Nu komen we Rostov binnen’. De beweringen zijn niet onafhankelijk te verifiëren.

Enkele uren later stelde Prigozjin, in een audioboodschap van amper tien seconden, dat zijn troepen een Russische helikopter hadden neergehaald.

‘Zojuist opende een helikopter het vuur op een burgerkolonne (waarmee Prigozjin waarschijnlijk verwijst naar Wagner-troepen, red.)’, aldus de Wagnerleider. ‘De helikopter is neergehaald door Wagner-eenheden.’ Opnieuw: deze claim is niet onafhankelijk te verifiëren.

De baas van het huurlingenleger beweert dat Russische troepen zijn strijders in Oekraïne hebben aangevallen. Wagnerkampen in het bezette deel van Oekraïne zouden zijn beschoten met raketten, waardoor een enorm aantal doden viel. Jevgeni Prigozjin zweert wraak op de Russische militaire leiding. Het kwaad moet worden gestopt, zegt hij in een boodschap. (Belga)

(Belga)

Minder

00:47

Russische geheime dienst roept Wagnerhuurlingen op om hun baas Prigozjin te arresteren

De Russische veiligheidsdienst FSB (de opvolger van de KGB) roept de paramilitaire Wagnergroep op de bevelen van baas Jevgeni Prigozjin niet na te leven en maatregelen te nemen om hem op te pakken. Dat meldt het Russische persbureau TASS.

‘We roepen de Wagnerstrijders op om geen onherstelbare fouten te maken, om alle gewelddadige acties tegen het Russische volk te stoppen en geen gehoor te geven aan de criminele en verraderlijke bevelen van Prigozjin, en om maatregelen te nemen voor zijn aanhouding’, citeert TASS uit een statement van de FSB. Voor de veiligheidsdienst zijn Prigozjins uitlatingen van vrijdagavond ‘in werkelijkheid een oproep om een burgeroorlog op Russisch grondgebied te ontkenenen’, klinkt het nog.

In hoofdstad Moskou is kritieke infrastructuur intussen onder versterkte bescherming geplaatst, aldus een bron binnen de ordehandhaving aan TASS. De veiligheidsmaatregelen in de hoofdstad zijn ook versterkt. Nog volgens de bron zijn de speciale eenheden van de Russische Nationale Garde in de hoogste staat van paraatheid gebracht.

De claims van Prigozjin, over aanvallen van Russische troepen op zijn strijders, zijn fout en een provocatie, meent de FSB nog.

Wagnerkampen in het bezette deel van Oekraïne zijn volgens Wagnerbaas Prigozjin beschoten met raketten, waardoor, stelt hij, een enorm aantal doden viel. Prigozjin zweert wraak op de Russische militaire leiding. Het kwaad moet worden gestopt, zei hij in een boodschap, waarin hij ook opriep tot muiterij tegen de legerleiding. De Russische minister van Defensie Sergej Sjojgoe moet gestopt worden, zei hij nog. De Wagnerbaas stelde rechtvaardigheid na te streven, geen ‘staatsgreep’. (*Belga*)

(Belga)

Minder

LIVEBLOG VAN VRIJDAG 23 JUNI 2023

23:25

gisteren

Poetin ‘op de hoogte van situatie rond Prigozjin’

De Russische president Vladimir Poetin is volgens zijn woordvoerder op de hoogte gebracht van ‘de situatie die evolueert rond Jevgeni Prigozjin’, de oprichter van de huurlingengroep Wagner. De noodzakelijke maatregelen worden getroffen, aldus Kremlin-woordvoerder Dmitri Peskov, geciteerd door het Russische staatspersagentschap Tass.

Datzelfde staatspersagentschap bericht dat het nationale antiterreurcomité een strafzaak is gestart voor het oproepen tot gewapende rebellie, na de uitspraken van Prigozjin. De Wagner-leider beschuldigde het Russische leger ervan kampen van de huurlingengroep te hebben aangevallen met raketten, waarbij vele huurlingen omgekomen zouden zijn. Hij maakte duidelijk dat zijn leger zal reageren op die aanvallen, die volgens hem zijn bevolen door de Russische minister van Defensie, Sergej Sjojgoe.

Prigozjin zei 25.000 mannen onder bevel te hebben, die nu zullen uitklaren waarom de chaos in het land regeert. ‘Wie zal proberen ons weerstand te bieden, zullen we als een bedreiging beschouwen en onmiddellijk doden’, dreigde Prigozjin. “Dit is

geen militaire staatsgreep, maar een mars voor gerechtigheid', zei hij ook in een audioboodschap.

Het Russische leger ontkende de beschuldigingen van de Wagner-baas. (*Belga*)

(Belga)

Minder

21:48
gisteren

Wagnerbaas Prigozjin roept op tot muiterij tegen Russische legerleiding

De Russische baas van het huurlingenleger Wagner beweert dat Russische troepen zijn strijders in Oekraïne hebben aangevallen. Wagner-kampen in het bezette deel van Oekraïne zouden zijn beschoten met raketten, waardoor een enorm aantal doden viel. Jevgeni Prigozjin, een vriend van de Russische president Poetin, zweert wraak op de Russische militaire leiding. Het kwaad moet worden gestopt, zegt hij in een boodschap.

'Ze hebben aanvallen uitgevoerd, raketaanvallen op onze achtergelegen kampen', aldus Prigozjin. 'Een heel groot aantal van onze strijders is gedood.'

Hij riep op tot muiterij tegen het hoge Russische commando. Volgens Prigozjin besliste het bevelcomité van Wagner dat 'zij die de militaire verantwoordelijkheid in het land hebben, gestopt moeten worden'. De Russische minister van Defensie Sergej Sjojgoe moet gestopt worden, preciseert hij ook.

De Wagner-baas zegt rechtvaardigheid na te streven, geen 'staatsgreep'. Volgens Prigozjin beschikt Wagner over 25.000 mannen. Hij riep de Russen, met name de soldaten, op om zich bij hen te voegen. 'We zijn met 25.000 en we zullen vaststellen waarom chaos in het land regeert. Onze strategische reserves, dat zijn het hele leger en het hele land', aldus Prigozjin. Hij riep iedereen die dat wil, op zich bij Wagner te voegen om 'een einde te maken aan de wanorde'.

Het Russische leger ontkent stellingen van Wagner te hebben gebombardeerd. 'De berichten en video's verspreid op de sociale netwerken door Prigozjin over vermeende "aanvallen van het Russische ministerie van Defensie op achterbases van de paramilitaire groep Wagner" komen niet overeen met de werkelijkheid en zijn een provocatie', aldus het Russische defensieministerie.

Wagner speelt een belangrijke rol bij de Russische invasie van Oekraïne, zoals bij de verovering van de stad Bachmoet. Maar Prigozjin klaagt al tijden steen en been over het gebrek aan steun uit Moskou. In een eerder verspreide boodschap claimde de Wagnerbaas dat de Russische politieke en militaire top het Russische volk 'ten diepste misleidt'. Zij stellen dat Oekraïne het moeilijk heeft met zijn tegenoffensief, maar volgens Prigozjin is het precies andersom. De Oekraïense krijgsmacht zou de Russen terugdringen bij Zaporizja en Cherson. 'We baden in het bloed', zei hij in een

filmpje op Telegram. Ook stelde hij dat het Russische volk is voorgelogen bij het begin van de oorlog. (*Belga*)

(Belga)

Minder

LIVEBLOG VAN DONDERDAG 22 JUNI 2023

17:15

do 22-06

Oekraïne haalt nog eens 60 miljard euro op voor wederopbouw

Oekraïne krijgt in totaal 60 miljard aan nieuwe financiële steun om zijn economie weer op te bouwen. Dat heeft de Britse minister van Buitenlandse Zaken James Cleverly donderdag verklaard op de internationale conferentie voor de wederopbouw van Oekraïne in Londen.

‘We zagen deze conferentie niet als een donorconferentie. Toch hebben we vandaag in totaal 60 miljard euro aan steun voor Oekraïne toegezegd van staten en internationale organisaties, op de korte en middellange termijn’, zei de minister tijdens de slotzitting van de conferentie.

Het grootste deel van het budget komt uit een hulppakket van 50 miljard euro dat de Europese Unie tot 2027 wil vrijmaken en dat aan de vooravond van de conferentie werd aangekondigd.

De Verenigde Staten hebben ook 1,3 miljard dollar (ongeveer 1,2 miljard euro) aan hulp toegezegd, vooral gericht op de energie- en infrastructuursector.

‘We beginnen dit jaar met de wederopbouw van Oekraïne, we wachten niet tot de oorlog voorbij is’, verklaarde de Oekraïense premier Denys Shmyhal, die de bondgenoten van Kiev bedankte voor hun financiële steun.

Het herstel van de Oekraïense economie op middellange termijn wordt in deze fase van het conflict geschat op meer dan 400 miljard dollar (364 miljard euro).

(Belga)

Minder

10:24

do 22-06

Brug beschadigd die Krim met zuiden van Oekraïne verbindt

Minstens een brug die het door Rusland geannexeerde schiereiland Krim met het deels door Russische troepen bezette zuiden van Oekraïne verbindt, is beschadigd

geraakt door een Oekraïense aanval. Dat zeggen althans de lokale Russische autoriteiten.

Volgens Sergej Aksionov, de Russische gouverneur van de Krim, vielen bij de aanval in de nacht van woensdag op donderdag op de Chongar-brug geen slachtoffers. Er wordt nagegaan wat precies de schade is. De brug verbindt de Krim, in 2014 door Rusland geannexeerd, met een zone in de Oekraïense regio Cherson die bezet wordt door Russische troepen. Het schiereiland doet dienst als logistieke uitvalsbasis voor de Russische troepen die in het zuiden van Oekraïne ontplooid zijn.

Terwijl Aksionov melding maakte van één brug die geraakt werd, is er volgens de Russische bezetter in Cherson nog meer infrastructuur beschadigd geraakt. De Oekraïense troepen zouden bij de aanval Britse Storm Shadow-raketten gebruikt hebben.

De informatie kon niet onafhankelijk geverifieerd worden. In oktober 2022 bracht een krachtige explosie zware schade toe aan de enige brug die de Krim rechtstreeks met Rusland verbindt.

Lees ook: Wie is Valerij Zaloezjnyj, de man die Oekraïne volledig wil heroveren?

Minder

08:25
do 22-06

‘Russische gasstroom door Oekraïne kan volgend jaar stoppen’

Er komt mogelijk eind volgend jaar een eind aan een van de laatste aanvoerroutes voor Russisch gas naar Europa. Dan loopt namelijk het Oekraïense leveringscontract met de Russische gasleverancier Gazprom af. En de kans is klein dat Kiev en Moskou het eens worden over de verlenging van het vijfjarige doorvoercontract dat in 2019 werd afgesloten, meldt de Financial Times op basis van een interview met de Oekraïense minister van Energie, German Galoesjtsjenko.

De route door Oekraïne is goed voor bijna 5 procent van de totale gasimport van Europa, aldus de Financial Times. Als het contract tussen Oekraïne en Rusland niet wordt verlengd, wordt de gasstroom eind 2024 afgesloten.

Minder

LIVEBLOG VAN MAANDAG 19 JUNI 2023

16:34
ma 19-06

Russische aanval op Zweden is niet uit te sluiten, stelt rapport van defensieministerie

Na de Russische inval in Oekraïne achten experts in Zweden het niet onmogelijk dat ook het Scandinavische land wordt aangevallen. Het ministerie van Defensie kwam

maandag met een rapport, opgesteld door een commissie bestaande uit politici van alle geledingen en experts. Het belang wordt onderstreept dat Zweden lid wordt van de NAVO.

Door de inzet van de Russische troepen in Oekraïne, zijn de mogelijkheden om strijdkrachten in andere regio's van de wereld te gebruiken, wel beperkter, luidt het in het document met als titel "Zware tijden" ("Allvarstid").

Die inschatting betekent echter niet dat Rusland niet in staat zou zijn om militair op te treden in de onmiddellijke omgeving van Zweden. Moskou heeft de drempel voor het gebruik van militair geweld doen zakken en heeft een hoge politieke en militaire neiging om risico's te nemen, laten zien, menen de experts.

Het Russische vermogen om tegen Zweden uit te pakken met land- en zeemacht, langeafstandswapens of kernwapens, blijft intact. De commissie onderstreept dat de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne ook het Zweedse veiligheidsbeleid grondig heeft veranderd. 'De Russische inval in Oekraïne en de toenemende territoriale aanspraken van China tonen dat conflicten over grondgebied met militaire middelen opnieuw een realiteit geworden zijn.'

Zweden wordt het best binnen de NAVO verdedigd, aldus de commissie. Het land diende in mei vorig jaar, in de nasleep van de Russische inval in Oekraïne, een aanvraag in om lid te worden van het militaire bondgenootschap, maar alle 31 lidstaten moeten daarvoor groen licht geven, en Turkije en Hongarije liggen nog altijd dwars.

Minder

LIVEBLOG VAN ZONDAG 18 JUNI 2023

19:51

zo 18-06

32.000 ex-gevangenen terug in Rusland na militaire dienst in Oekraïne, zegt Prigozjin

Zo'n 32.000 mannen die gerekruteerd werden in Russische gevangenissen om militaire dienst te doen in Oekraïne zijn inmiddels naar huis teruggekeerd. Dat heeft Jevgeni Prigozjin, de leider van het Russische huurlingenleger Wagner, zondag gezegd.

Vrouwen en mensenrechtenactivisten hebben hun bezorgdheid geuit dat vele zware criminelen genade hebben gekregen in ruil voor militaire dienst en vroegtijdig opnieuw in de samenleving worden gebracht. Sommigen hebben intussen al nieuwe moorden gepleegd. Maar Prigozjin ziet de militaire dienst eerder als een herintegratieproject.

Op Telegram claimde de Wagner-baas zondag dat de ex-gedetineerden slechts 83 misdaden hebben gepleegd sinds hun vrijlating. Dat is tachtig keer minder dan bij gevangenen die via de gewone weg worden vrijgelaten nadat ze hun straf hebben

uitgezeten Prigozjin heeft sommige gevangenen zelf gerekruteerd in gevangenenkampen.

Wie een contract tekende om zes maanden te vechten in Oekraïne zou nadien gratie krijgen. In maart zei de baas van Wagner dat zijn huurlingenleger zo'n 5.000 ex-gevangenen telde. Na de verovering van de stad Bachmoet zei hij dan weer dat er 20.000 mannen gesneuveld waren, onder wie 10.000 ex-gevangenen.

Lees ook:

– Wie is Jevgeni Prigozjin, de huurlingenbaas van de Russische Wagnergroep?

– Waarom zijn Poetins schijnbewegingen zo efficiënt?

– Wie is Valerij Zaloezjnyj, de man die Oekraïne volledig wil heroveren?

Minder

11:38
zo 18-06

'Zware verliezen aan beide zijden'

Hevige gevechten in Oekraïne eisen een zware tol zowel aan Russische als Oekraïense zijde. Dat meldt het Britse ministerie van Defensie zondag.

Russische troepen zouden de voorbije dagen wellicht de zwaarste verliezen hebben geleden sinds de slag om Bachmoet in maart. Een schatting van het aantal slachtoffers geeft Londen niet. De zwaarste gevechten zouden nu plaatsvinden in de oblast Zaporizja, in het westen van de oblast Donetsk en rond Bachmoet, klinkt het. Oekraïne is er in het offensief en boekt kleine vorderingen, luidt het nog.

In het zuiden slaagt Rusland er dan weer in om geslaagde defensieve acties uit te voeren. Sinds het begin van de Russische invasie van Oekraïne, op 24 februari 2022, geeft het Britse ministerie van Defensie dagelijks updates over de situatie in Oekraïne. Daarvoor baseert het zich op informatie van de inlichtingendiensten. Moskou beschuldigt Londen van desinformatie;

Lees ook:

– Waarom de trein in Oekraïne ondanks bombardementen gewoon blijft rijden

– Militair historicus Lawrence Freedman: 'Het voornaamste doel van Rusland is om niet te veel te verliezen'

Minder

03:52
zo 18-06

Zuid-Afrikaanse president Ramaphosa zegt Poetin dat ‘oorlog moet eindigen’

De Zuid-Afrikaanse president Cyril Ramaphosa verklaarde in Sint-Petersburg dat “de oorlog niet eeuwig kan doorgaan. Deze oorlog moet eindigen”. “Het is in ons gezamenlijk belang dat deze oorlog eindigt”, aldus Ramaphosa nog, en hij benadrukte dat Afrikaanse landen “negatief worden beïnvloed” door het conflict. Hij riep beide partijen ook op om hun krijgsgevangenen terug te geven en zei hij dat kinderen die door Rusland waren weggehaald, naar huis moesten worden teruggestuurd volgens BBC News.

De Russische president Vladimir Poetin zegt klaar te zijn om een “constructieve dialoog te voeren met zij die vrede willen”. Dat verklaarde hij tijdens een ontmoeting met een aantal Afrikaanse leiders, die op een zelfverklaarde vredesmissie zijn. Poetin prees hun “evenwichtige aanpak van de Oekraïense crisis.”

“Wij zijn verheugd over de evenwichtige benadering van de Oekraïense crisis door onze Afrikaanse vrienden”, verklaarde Poetin bij de start van de bijeenkomst in Sint-Petersburg. “Wij staan open voor een constructieve dialoog met degenen die vrede willen op basis van de rechtsbeginselen en de inachtneming van de legitieme belangen van de partijen.”

De delegatie Afrikaanse leiders is zaterdag aangekomen in de Russische stad Sint-Petersburg, nadat ze een dag eerder al de Oekraïense hoofdstad Kiev bezochten. Ze hopen de stem van hun continent te kunnen laten horen, omdat Afrika zwaar getroffen wordt door de oorlog met sterk oplopende voedselprijzen. De Afrikaanse delegatie wil laten zien hoe belangrijk vrede ook voor hen is en wil de Oekraïners en de Russen aanmoedigen om vredesonderhandelingen te beginnen.

De Oekraïense president Volodymyr Zelensky liet tijdens het bezoek van de Afrikaanse leiders echter opnieuw verstaan dat onderhandelingen met Rusland voor hem zijn uitgesloten.

Minder

LIVEBLOG VAN ZATERDAG 17 JUNI 2023

11:22

za 17-06

Russische defensieminister wil meer tanks

Tegen de achtergrond van het tegenoffensief van het Oekraïense leger heeft de Russische minister van Defensie Sergej Sjojgoe zaterdag gevraagd om de productie van tanks voor het leger op te voeren.

Sjojgoe “heeft als doelstelling om de verhoging van de productie van tanks voort te zetten”, zo stelde het Russische leger in een mededeling gepubliceerd naar aanleiding van een bezoek van de minister aan een militaire fabriek in de Siberische regio van Omsk.

Volgens Sjojgoe zijn er meer tanks nodig “om te voldoen aan de noden van de Russische strijdkrachten die de opdrachten uitvoeren van de speciale militaire operatie” in Oekraïne. Hij beklemtoonde ook dat de beveiliging van pantservoertuigen en hun bemanning verbeterd moet worden.

Het Oekraïense leger voert momenteel een tegenoffensief om grondgebied te heroveren dat bezet wordt door Rusland. Moskou bestempelt dat offensief als een mislukking. Kiev stelt dan weer dat er reeds een aantal dorpen en een honderdtal vierkante kilometer is bevrijd, voornamelijk aan het zuidelijke front.

Lees ook:

– Militair historicus Lawrence Freedman: ‘Het voornaamste doel van Rusland is om niet te veel te verliezen’

– Oorlog in Oekraïne: militaire lessen, hoe de EU veranderde en de impact op uw leven

Minder

LIVEBLOG VAN VRIJDAG 16 JUNI 2023

18:23

vr 16-06

Rusland heeft nucleaire wapens overgedragen aan Wit-Rusland

“Het is gebeurd, de eerste nucleaire wapens zijn geleverd op het grondgebied van Wit-Rusland.” Dat heeft Russisch president Vladimir Poetin vrijdag gezegd op een economisch forum in Sint-Petersburg.

Eind maart had Poetin al laten weten dat hij kernkoppen naar bondgenoot Wit-Rusland zou brengen. In een op de tv uitgezonden verklaring tijdens een ontmoeting met zijn Wit-Russische ambtsgenoot Aleksandr Loekasjenko had Poetin vorige week gezegd dat de bouw van de opslagfaciliteiten in het buurland tegen 7 of 8 juli klaar zou zijn, waarna de overbrenging van de nucleaire wapens kon starten.

Maar volgens Poetin zijn de eerste kernwapens intussen dus al geleverd. “Aan het einde van de zomer, aan het einde van het jaar, zullen we dit werk voltooien”, aldus Poetin nog, zonder daarover verder in detail te treden.

Met de beslissing om kernwapens buiten Rusland te stationeren, probeert Moskou druk uit te oefenen op de westerse landen binnen de NAVO. Die steunen Oekraïne, dat in februari vorig jaar werd binnengevallen door Rusland, onder andere ook via Wit-Rusland.

Rusland zegt dat het zelf de controle behoudt over de kernkoppen. Het gaat om zogenaamde ’tactische’ nucleaire wapens, die nog enorme schade kunnen aanrichten, maar een kleiner bereik hebben dan ‘strategische’ kernwapens.

Lees ook: ‘Twee eenzame dictators, met alleen nog kernwapens’

Minder

LIVEBLOG VAN DONDERDAG 15 JUNI 2023

19:15

do 15-06

Verenigde Naties: ‘Systematische en intentionele foltering door Rusland’

De Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor foltering en andere onmenselijke behandelingen, Alice Jill Edwards, heeft donderdag in een brief aan de Russische autoriteiten haar bezorgdheid geuit over meerdere getuigenissen die wijzen op ‘systematische en intentionele foltering’ van Oekraïense burgers en krijgsgevangenen.

Het gaat onder meer om elektrische schokken, afranselingen, schijnexecuties en andere doodsbedreigingen. De gebruikte methodes suggereren dat er sprake is van “een niveau van coördinatie, planning en organisatie, evenals directe autorisatie, weloverwogen beleid of officiële tolerantie van de autoriteiten”.

‘Foltering is een oorlogsmisdaad en de systematische en algemene toepassing ervan is een misdaad tegen de mensheid’, brengt Edwards in herinnering. ‘Ik spoor de bevoegde autoriteiten aan om erover te waken dat burgers en krijgsgevangenen op elk moment met menselijkheid worden behandeld.’

Edwards is van plan om dit jaar zelf nog naar Oekraïne af te zakken om er haar eigen onderzoek te voeren.

Minder

18:03

do 15-06

Zelensky suggereert ‘wereldvredetop’ in speech voor Zwitsers parlement

De Oekraïense president Volodymyr Zelensky heeft donderdag in een videoboodschap voor het Zwitsers parlement gesuggereerd om een ‘wereldvredetop’ te houden in het land. Meer details gaf hij niet.

De toespraak van Zelenski was controversieel. De meeste leden van de rechts-conservatieve Zwitserse Volkspartij, de grootste partij in Zwitserland, verlieten de zaal omdat ze de toespraak zagen als buitenlandse inmenging in de nationale politiek. In Zwitserland woedt volop discussie of het land zijn tweehonderdjaar oude neutrale status moet versoepelen.

Minder

16:21

do 15-06

‘Oekraïens leger rukt op ondanks krachtig verzet van Russische troepen’

Het Oekraïense leger ‘rukt op’ bij zijn tegenoffensief, ondanks een ‘krachtig verzet’ van de Russische troepen. Dat heeft Ganna Maliar, de Oekraïense viceminister van Defensie, donderdag gezegd tijdens een persconferentie.

Volgens de minister zijn de Oekraïense troepen de voorbije tien dagen ‘meer dan drie kilometer’ opgerukt in de zone van Bachmoet, in het oosten van het land. In het zuiden is sprake van ‘een geleidelijke, maar zekere vooruitgang’ van het Oekraïense leger, ook al ‘verzet de vijand zich hevig’.

Volgens Oleksii Hromov, vertegenwoordiger van de Oekraïense generale staf, hebben de Oekraïense troepen tot nog toe zeven dorpen uit handen van de Russische bezetter kunnen bevrijden. ‘De controle werd hersteld over 100 vierkante kilometer Oekraïens gebied.’

Minder

16:19
do 15-06

Topman Atoomenergieagentschap: ‘Situatie in kerncentrale Zaporizja is ernstig, maar stabiliseert’

De algemeen directeur van het Internationaal Atoomenergieagentschap (IAEA) Rafael Grossi heeft donderdag na een bezoek aan de kerncentrale van Zaporizja verklaard dat de situatie “ernstig” is, maar zich wel aan het stabiliseren is.

‘Enerzijds is de situatie ernstig, de gevolgen zijn er en ze zijn reëel”, verklaarde Grossi. “Anderzijds zijn er maatregelen genomen om de situatie te stabiliseren’, voegde hij eraan toe. De IAEA-topman bezocht de grootste kerncentrale van Europa na de dambreuk op de Dnjepr in Nova Kachovka.

Het water van het stuwmeer wordt gebruikt om de reactoren af te koelen. De kerncentrale beschikt wel nog over een eigen koelbassin. Oorspronkelijk stond Grossi’s bezoek woensdag gepland, maar dat bezoek werd met een dag uitgesteld.

Minder

LIVEBLOG VAN DINSDAG 13 JUNI 2023

19:10
di 13-06

Poetin: ‘Rusland overweegt uit het graanakkoord te stappen’

Rusland overweegt uit het graanakkoord met Oekraïne te stappen omdat het akkoord niet gerespecteerd wordt. Dat heeft Russisch president Vladimir Poetin

dinsdag gezegd. Clausules over de export van Russische meststoffen worden niet gerespecteerd, stelt hij.

“We denken momenteel na om ons terug te trekken uit dit graanakkoord (…) vele voorwaarden die toegepast zouden moeten worden, zijn niet gerespecteerd”, verklaarde Poetin tijdens een ontmoeting moet Russische oorlogscorrespondenten die te volgen was op de televisie. Poetin beschuldigde voorts Kiev ervan de zeeroutes voorzien in het graanakkoord te misbruiken voor droneaanvallen tegen de Russische vloot.

“Gisteren of eergisteren werd een Russisch schip in de Zwarte Zee aangevallen door een drone”, leek hij te verwijzen naar een afgeweerde aanval met een op afstand bestuurd vaartuig, waarvan Moskou in het weekend melding gemaakt had. Voor de Russische militairen aan het front is het “zonder twijfel niet duidelijk waarom we het akkoord behouden”, aldus de Russische machthebber.

Rusland heeft al herhaaldelijk gedreigd om het graanakkoord te stappen dat er kwam na bemiddeling van de Verenigde Naties en Turkije. Het akkoord dat de export van Oekraïens graan via de Zwarte Zee mogelijk moet maken, is sinds juli 2022 in voege. Oekraïne geldt als een belangrijke graanproducent.

Rusland had zich beter kunnen voorbereiden, geeft Poetin toe na aanvallen vanuit Oekraïne

“Rusland had zich beter kunnen voorbereiden op de drone- en artillerie-aanvallen die vanuit Oekraïne richting Russisch grondgebied werden gevoerd.” Dat heeft de Russische president Vladimir Poetin dinsdag gezegd. “Het aantal aanvallen vermenigvuldigde de voorbije weken”, gaf hij ook toe.

“Uiteraard is het nodig om de grens te versterken. Het was mogelijk om daar beter op voorbereid te zijn”, zei Poetin dinsdag tijdens een ontmoeting met Russische oorlogsjournalisten. De regio Belgorod, vlakbij de Oekraïense grens, werd de voorbije weken geviseerd door artillerie- en droneaanvallen, gevolgd door een inval van gewapende mannen. Toch meent hij dat ook de Oekraïners er forse verliezen lijden. “Ze leden catastrofale verliezen op verschillende fronten sinds ze hun tegenoffensief hebben ingezet”, zei hij, eraan toevoegend dat de Russische verliezen zo’n tien keer minder hoog liggen.

Bovendien zou Oekraïne volgens Poetin al ruim een kwart van de voertuigen die het land van westerse bondgenoten kreeg zijn verloren in de oorlog. Over tanks in het bijzonder zei de president dat er voor Rusland 54 onbruikbaar zijn geworden tegenover 160 voor Oekraïne. Poetin stelde ook dat de westerse wapenleveringen in strijd zijn met internationale wetgeving.

Over het eigen arsenaal zei hij dat Rusland te weinig precisiewapens en drones heeft. Volgens Poetin is een verdere mobilisatie van reservisten niet nodig. In de toekomst zou dat kunnen veranderen, als de Russische doelen veranderen. Indien Rusland nogmaals zou willen proberen om de hoofdstad Kiev te veroveren, zouden er meer strijdkrachten gemobiliseerd moeten worden.

Poetin herhaalde ook de beschuldiging dat Oekraïne verantwoordelijk is voor het verwoesten van de Kachovka-dam in het zuiden van het land. Kiev op zijn beurt beschuldigt Rusland ervan de dam te hebben opgeblazen.

Minder

19:00
di 13-06

Frankrijk ontdekt grote Russische desinformatiecampagne

Frankrijk heeft Rusland er dinsdag van beschuldigd een grote desinformatiecampagne te hebben gelanceerd. Voor de campagne werden nepwebsites aangemaakt die leken op die van media en regeringen, evenals nepaccounts op sociale media. Hierop werden vervolgens valse anti-Oekraïne berichten verspreid.

Zo leek de pro-Russische inhoud van nieuwsmerken als Le Parisien, Le Figaro, Le Monde en 20 Minutes te komen. Ook andere media werden getroffen, waaronder de Frankfurter Allgemeine Zeitung, Der Spiegel en Bild in Duitsland.

“Frankrijk veroordeelt de acties die onwaardig zijn voor een permanent lid van de VN-Veiligheidsraad”, zegt de Franse buitenlandminister Catherine Colonna in een verklaring.

“De Franse autoriteiten werken nauw samen met hun partners om de hybride oorlogsvoering onder Russische leiding te verslaan.” Zij zegt dat de campagne is uitgevoerd door Russische partijen die banden hebben met de Russische staat. Volgens Colonna is ook geprobeerd om de site van het Franse ministerie van Buitenlandse Zaken na te maken. Die poging zou zijn mislukt.

Minder

16:56
di 13-06

NAVO-baas hoopt dat Oekraïens tegenoffensief Poetin naar onderhandelingstafel leidt

Een geslaagd tegenoffensief in Oekraïne zou de Russische president Vladimir Poetin kunnen overtuigen om zich opnieuw aan de onderhandelingstafel te zetten. Zo beweerde Jens Stoltenberg, secretaris-generaal van de NAVO, vrijdag aan CNN.

“Hoe meer terrein de Oekraïners boeken, hoe waarschijnlijker het is dat president Poetin begrijpt dat hij zich aan de onderhandelingstafel moet zetten en akkoord moet gaan met een rechtvaardige en duurzame vrede”, zei Stoltenberg dinsdag tijdens een bezoek aan Washington, waar hij door de Amerikaanse president Joe Biden werd ontvangen.

Het bezoek is het laatste vóór de jaarlijkse NAVO-top in de Litouwse hoofdstad

Vilnius, de laatste voor Jens Stoltenberg die in theorie in het najaar zijn mandaat moet doorgeven. “Ik ben er rotsvast van overtuigd dat de 31 lidstaten een excellente opvolger zullen vinden”, zegt de Noor, die eraan toevoegde dat zijn prioriteit erin bestaat om de alliantie te leiden tot het einde van zijn mandaat.

Er zijn verschillende speculaties over de opvolging van Stoltenberg: er zou een verlenging van het mandaat voor Stoltenberg kunnen inzitten, de eerste vrouw op die positie zou benoemd kunnen worden, zoals de Deense premier Mette Frederiksen of de aanstelling van een derde, zoals de Britse minister van Defensie Ben Wallace.

Biden zei kort geleden nog dat hij Wallace “zeer gekwalifieerd” vindt, maar dat een consensus moet worden bereikt binnen de NAVO, een organisatie waarbinnen de spanningen soms hoog oplopen, zoals blijkt uit de ingewikkelde procedure voor het Zweedse lidmaatschap. Zo blokkeert Turkije al dertien maanden de toetreding van Zweden tot het Atlantisch Bondgenootschap en verwijt het zijn clementie jegens de Koerdische militanten die het op zijn grondgebied herbergt.

Jens Stoltenberg verzekerde dat hij ondanks alles “zeer gerust” was en benadrukte de inspanningen van Zweden om tot een akkoord met Turkije te komen. Zo kondigde Stockholm maandag de uitlevering van een aanhanger van de Koerdische Arbeiderspartij (PKK), die in zijn land is veroordeeld voor drugshandel, aan Turkije aan. Die uitlevering werd door Turkije opgelegd als voorwaarde om te kunnen toetreden tot de NAVO.

(Belga)

Minder

LIVEBLOG VAN ZONDAG 11 JUNI 2023

05:47

zo 11-06

Macron roept Iran op meteen te stoppen met steun aan Rusland

De Franse president Emmanuel Macron heeft Iran zaterdag opgeroepen “meteen een einde te maken aan de steun” die het aan Rusland geeft door drones te leveren voor de oorlog in Oekraïne. Hij deed dat in een telefoongesprek met de Iraanse president Ebrahim Raisi, zo heeft het Elysée zaterdag meegedeeld.

De Franse president waarschuwde voor “de ernst van de gevolgen van de levering van drones door Iran aan Rusland, zowel op humanitair als veiligheidsvlak, en hij riep Teheran op meteen een einde te maken aan de steun die het aldus aan de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne biedt”, zo staat in de mededeling.

Een woordvoerder van het Witte Huis waarschuwde vrijdag dat Rusland “materiaal van Iran krijgt om een dronefabriek te bouwen” op Russisch grondgebied en dat de

fabriek “tegen begin volgend jaar volledig operationaal zou kunnen zijn”. De Verenigde Staten schatten dat Rusland tot eind mei “honderden” aanvalsdrones van Iran kreeg, die onlangs gebruikt zouden zijn voor “aanvallen op Kiev en om de Oekraïense bevolking te terroriseren”.

Minder

LIVEBLOG VAN DINSDAG 6 JUNI 2023

22:24

di 06-06

Europese Unie belooft Oekraïne “nodige hulp” na verwoesting stuwdam

De Europese Unie zal Oekraïne “de nodige hulp” verlenen na de verwoesting van de stuwdam van Nova Kachovka, in het zuiden van het land. Dat heeft de Oekraïense minister van Buitenlandse Zaken, Dmitro Koeleba, dinsdag gezegd na een telefoongesprek met zijn EU-ambtgenoot Josep Borrell.

Ook enkele Europese landen, zoals Frankrijk en Duitsland, kondigden dinsdag al aan dat ze hulp naar het rampgebied sturen. Zo stuurt Duitsland personeel van de burgerbescherming naar Oekraïne om het land te helpen. Ook gaan er waterfilters, stroomgeneratoren en andere hulpgoederen naar Oekraïne. De twee strijdende partijen beschuldigen elkaar ervan achter de vernieling van de dam te zitten.

Witte Huis wijst nog geen schuldige aan voor verwoesting stuwdam

De Amerikanen hebben nog een uitsluitsel over wie of wat de instorting van de stuwdam van Nova Kachovka veroorzaakt heeft. Het Witte Huis is wel al zeker dat de instorting “vele doden” geëist heeft. Dat zei woordvoerder John Kirby dinsdag. Hij waarschuwde ook voor een “verwoestende” impact op de Oekraïense energieveiligheid.

De twee strijdende partijen in Oekraïne beschuldigen elkaar ervan achter de verwoestende instorting te zitten. “We proberen altijd te begrijpen wat gebeurd is, maar de Russen hadden er maanden geleden al illegaal de controle overgenomen en bezetten de dam toen de ontploffing zich voordeed”, zei Kirby. “Het is heel duidelijk dat de opzettelijke vernietiging van civiele infrastructuur niet toegestaan is volgens het oorlogsrecht.”

Ook VN-topman Antonio Guterres zei eerder op de dag al dat hij niet beschikte over “onafhankelijke informatie over de omstandigheden”. “Maar één ding is duidelijk: dit is opnieuw een verwoestend gevolg van de Russische invasie van Oekraïne.” Later op dinsdag komt de VN-Veiligheidsraad in spoedzitting bijeen over de gebeurtenissen.

Stoltenberg noemt verwoesting stuwdam “walgelijk”

NAVO-secretaris-generaal Jens Stoltenberg heeft zich dinsdag scherp uitgelaten over de verwoesting van de belangrijke stuwdam in de door de Russen bezette stad

Nova Kachovka in het zuiden van Oekraïne. De aanval brengt duizenden burgers in gevaar en veroorzaakt ernstige milieuschade, aldus Stoltenberg op Twitter. “Dit is een walgelijke daad, die nog maar eens de brutaliteit van Ruslands oorlog in Oekraïne aantoont.”

De stuwdam en de aangrenzende waterkrachtcentrale zijn volgens zowel Rusland als Oekraïne verwoest. Moskou en Kiev schuiven de verantwoordelijkheid in mekaars schoenen. Gevreesd wordt dat de breuk van de stuwdam in de belegerde regio rond Cherson grote overstromingen kan veroorzaken.

Minder

22:20
di 06-06

Belgische ambassadeur in Moskou op het matje geroepen na mogelijk gebruik FN-wapens

De Belgische ambassadeur in Moskou is op het matje geroepen na mogelijk gebruik van FN-wapens in het Russische Belgorod. Dat meldt het Russische ministerie van Buitenlandse Zaken dinsdag en het nieuws wordt aan Belga bevestigd door de FOD Buitenlandse Zaken.

“Hij kreeg een sterk protest te horen in verband met de onthulde bewijzen dat wapens van Belgische makelij gebruikt werden door groepen saboteurs die op 22 mei terroristische aanvallen uitvoerden op het grondgebied van de regio Belgorod”, aldus de verklaring. Rusland drong er bij Brussel op aan “niet de ogen te sluiten voor het groeiende bewijs van de steun van het regime in Kiev aan terroristen, die burgers en civiele infrastructuur in Rusland als doelwit hebben”.

De Amerikaanse krant Washington Post onthulde eind vorige week dat wapens die door het Belgische wapenbedrijf FN zijn geproduceerd en door de Belgische autoriteiten aan Oekraïne zijn geleverd, onlangs gebruikt zijn door milities die op Russisch grondgebied tegen het Kremlin strijden.

Defensie en de inlichtingendiensten zijn daarop een onderzoek gestart. De regels voor wapenleveringen zijn namelijk erg strikt: de voorwaarde is dat ze worden gebruikt voor de verdediging van het Oekraïens grondgebied op Oekraïens grondgebied, terwijl Belgorod deel uitmaakt van Rusland.

“De Belgische ambassadeur is inderdaad ontboden in Moskou”, bevestigt de FOD Buitenlandse Zaken. “Hij heeft geantwoord dat de Belgische wapens die aan Oekraïne zijn geleverd, aan zeer strikte regels beantwoorden. De wapens zijn uitsluitend bedoeld voor de verdediging van het Oekraïense grondgebied tegen de Russische invasie. Dit staat in alle documenten die bij elke levering worden gevoegd. Ons land eist ook garanties dat deze wapens gebruikt zullen worden in overeenstemming met het internationaal humanitair recht.”

Buitenlandse Zaken kan tot op heden de bewering van de Washington Post wel niet bevestigen, maar benadrukt wel dat vorige week een instructie gestuurd is naar de

Belgische ambassade in Oekraïne “om de Oekraïense autoriteiten te herinneren aan onze principes over wapenleveringen en om hen te informeren over onze bezorgdheden”.

Minder

16:04
di 06-06

Verwoesting stuwdam Nova Kachovka: ‘Wereld moet reageren’, pleit Zelenski

Na de verwoesting van een belangrijke stuwdam en de daaropvolgende overstromingen in het zuiden van Oekraïne roept president Volodimir Zelenski de wereld op tot actie. Hij beschuldigt Rusland van “brutale ecocide”.

“Dit is slechts één dag van Russische agressie, slechts één Russische daad van terreur, slechts één Russische oorlogsmisdaad”, aldus de Oekraïense president op Twitter, met ook een video waarin de omvang van de overstromingen in de regio te zien is. “Nu is Rusland schuldig aan brutale ecocide. Verdere commentaar is overbodig.”

Zelenski beschuldigt Rusland ervan de dam van binnenuit te hebben opgeblazen. “De wereld moet reageren. Rusland voert oorlog tegen het leven, tegen de natuur, tegen de beschaving. Rusland moet het Oekraïense land verlaten en rekenschap afleggen voor zijn terreur.”

Ook de waterkrachtcentrale aan de dam van de door de Russen bezette stad Nova Kachovka is verwoest.

Oekraïne eist uitsluiting Rusland uit VN-Veiligheidsraad

“De grootste door mensen veroorzaakte ramp in decennia.” Zo omschrijft Oekraïne de verwoesting van de stuwdam van Nova Kachovka in het zuiden van het land. Honderdduizenden mensen krijgen de komende jaren af te rekenen met de negatieve gevolgen, aldus Andrej Jermak, de kabinetschef van president Volodimir Zelenski. Hij noemt Rusland een “terreurstaat”, die zijn aanvalsoorlog naar een nieuw niveau heeft gebracht. “Vandaag is Rusland een wereldwijde bedreiging.” Jermak vindt dat Rusland uitgesloten moet worden uit de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, waar Moskou een van de vijf landen is met vetorecht.

Minister van Buitenlandse Zaken Dmitro Koeleba wil dat die Veiligheidsraad in spoedzitting bijeenkomt. Hij bestempelt de aanslag op de stuwdam en de aangrenzende waterkrachtcentrale in het door Rusland bezette deel van de regio Cherson als “een afschuwelijke oorlogsmisdaad”.

“Rusland heeft de stuwdam van Nova Kachovka vernield en daarmee de wellicht grootste technische ramp in Europa sinds decennia veroorzaakt”, schreef Koeleba op Twitter. Duizenden burgers zijn in gevaar. “Oekraïne staat voor een grote humanitaire en ecologische crisis.”

Beschuldigingen vanuit Moskou als zou Kiev verantwoordelijk zijn voor de verwoesting van de stuwdam, wijst de minister van de hand als propaganda. Jermak vermoedt dat Rusland met de vernieling van de stuwdam het geplande grote tegenoffensief van Oekraïne wil vertragen. Ook het irrigatiesysteem voor de landbouw in het zuiden van het land kan in de problemen komen, zegt hij.

Oekraïne is wereldwijd een van de grootste exporteurs van granen. In het overstromingsgebied liggen ongeveer 80 plekken. Volgens Oekraïne bevinden zich 16.000 mensen in de kritieke zone. Er is begonnen met de evacuatie.

Minder

15:58
di 06-06

16.000 mensen bevinden zich in kritieke zone na verwoesting stuwdam

Na de verwoesting van de stuwdam bij de door de Russen bezette stad Nova Kachovka vinden evacuaties plaats van gebieden langs de Dnjepr. Volgens Oekraïne bevinden zich 16.000 mensen in een kritieke zone. Verschillende dorpen zijn al volledig of gedeeltelijk overstroomd.

“Ongeveer 16.000 mensen bevinden zich in een kritieke zone”, aldus Oleksandr Prokoedin, hoofd van het Oekraïense militaire bestuur in de regio Cherson. Hij had eerder al gewaarschuwd dat omstreeks 11 uur Belgische tijd het water een kritiek punt zou bereiken. Het is niet duidelijk wat de oorzaak van de verwoesting is. Rusland en Oekraïne schuiven de verantwoordelijkheid immers in elkaar schoenen.

Volgens Kiev lieten de Russen de dam ontploffen, terwijl de Russische bezetter in Nova Kachovka zegt dat de verwoesting te wijten is aan de Oekraïense aanvallen op de dam. De dam ligt op de Dnjepr (of Dnipro in het Oekraïens). De dam uit 1954 bevindt zich op ongeveer 60 kilometer ten oosten van de stad Cherson en is zo’n 30 meter hoog en 3,2 kilometer lang.

De dam heeft een groot reservoir dat water levert aan het schiereiland de Krim – dat Rusland in 2014 annexeerde – en aan de kerncentrale van Zaporizja – eveneens door de Russen bezet. Het gebied ten noorden van de Dnjepr is in Oekraïense handen, het gebied ten zuiden van de rivier is in Russische handen.

De verwoesting en daaropvolgende overstromingen kunnen gevolgen hebben voor de situatie aan het front.

Waterpeil stuwmeer zakt elk uur 16 cm, zegt uitbater

Het waterpeil van het stuwmeer aan de verwoeste Oekraïense dam zakt elk uur met 16 centimeter. Dat zegt Ukrhydroenergo, de uitbater van de waterkrachtcentrale in Nova Kachovka, dinsdagvoormiddag in een persbericht.

Ihor Syrota, de topman van Ukrhydroenergo, zei dat de waterkrachtcentrale niet meer te herstellen valt. Omstreeks 11 uur lokale tijd waren zestien poorten, de sluis en enkele gebouwen van de centrale verwoest. Volgens de uitbater zijn er geen onmiddellijke gevolgen voor de elektriciteitsvoorziening in de rest van het land. Ook de kerncentrale van Zaporizja, die water van het reservoir krijgt om de reactoren te koelen, zou niet direct gevaar lopen, klinkt het. Het Internationaal Atoomenergieagentschap (IAEA) volgt de situatie in de door de Russen bezette kerncentrale op.

Volgens dat agentschap wordt koelwater van het reservoir naar de site gepompt. “Naar schatting zou het water via deze route nog enkele dagen volstaan”, aldus het IAEA. Wel waarschuwt het dat als het waterpeil onder 12,7 meter zakt, het water niet langer kan worden opgepompt. Omstreeks 8 uur lokale tijd stond het water nog 16,4 meter hoog.

Het agentschap merkt ook op dat er verschillende alternatieve waterbronnen zijn nabij de kerncentrale. Zo is er een koelvijver naast de site aangelegd die hoger ligt en waarin normaliter genoeg water zit voor de koeling van de reactoren gedurende enkele maanden. Het IAEA moet dat wel nog verifiëren.

Rafael Grossi, de directeur-generaal van het IAEA, brengt volgende week een bezoek aan de centrale in Zaporizja. Dat was al gepland en “is nu essentieel”, zegt hi

Minder

07:46
di 06-06

Grote dam in zuiden Oekraïne ingestort, mogelijk opgeblazen

De dam bij de door Russische troepen gecontroleerde stad Nova Kachovka, in de zuidelijke Oekraïense regio Cherson, is ingestort. Dat bevestigt het Russische staatspersbureau TASS, nadat video’s van de doorgebroken dam op diverse sociale media circuleerden. Ook de Oekraïense regering heeft bevestigd dat de dam is ingestort.

Water stroomt vanuit een waterreservoir naar de rivier de Dnjepr (of Dnipro in het Oekraïens), richting de Zwarte Zee. De dam ligt ongeveer 60 kilometer ten oosten van de stad Cherson en is zo’n 30 meter hoog en 3,2 kilometer lang. Het is onduidelijk wat de oorzaak is voor het instorten van de dam, of wie ervoor verantwoordelijk is. Zowel Oekraïne als Rusland beweert dat de tegenpartij de dam heeft opgeblazen. Gevreesd wordt voor overstromingen van delen van Oekraïne, waardoor de energieproblemen van het land groter kunnen worden. Daarnaast heeft de dam een groot reservoir dat water levert aan het schiereiland de Krim, dat in 2014 geannexeerd werd door Rusland, en aan de kerncentrale van Zaporizja. Die watertoevoer kan dus in de problemen komen. De kerncentrale kan daardoor te maken krijgen met lagere waterniveaus, terwijl de centrale water nodig heeft voor de koeling van de kernreactoren.

Minder

LIVEBLOG VAN MAANDAG 5 JUNI 2023

20:26

ma 05-06

Oekraïne bevestigt ‘offensieve acties’

Kiev heeft maandagnamiddag bevestigd dat het in enkele sectoren van het front “offensieve acties” is begonnen. Die hebben nabij de verwoeste stad Bachmoet al winst voor Oekraïne opgeleverd. Tegelijk minimaliseren de Oekraïners de schaal van de aanvallen waarvan Moskou beweert dat ze die heeft afgeslagen.

Eerder op de dag had het Russische leger laten weten dat het op 24 uur tijd 900 Oekraïense soldaten heeft omgebracht bij het afslaan van het Oekraïense offensief. “De vijand heeft zijn doelen niet bereikt”, klinkt het. Nabij Neskutsjne, in de door de Russen als Volksrepubliek Donetsk omschreven regio, en in Novodarivka, in de regio Zaporizja, zouden de Russen de Oekraïners zware verliezen toegediend hebben. “De sector Bachmoet blijft het epicentrum van de vijandigheden”, laat de Oekraïense onderminister van Defensie Hanna Maljar op Telegram weten. “Op een vrij breed front gaan we vooruit en boeken we successen.”

Vorige maand nog kregen de Russen Bachmoet in handen, na maanden van zware gevechten. Maar volgens Wagnerbaas Jevgeni Prigozjin “is een deel van het dorp Berkhivka, ten noorden van Bachmoet, al verloren”, wat volgens hem een “schande” is. Hij greep het verlies aan om nog maar eens uit te halen naar Valeri Gerasimov, bevelhebber voor de inval in Oekraïne, en minister van Defensie Sergej Sjojgoe.

Een commandant van de pro-Russische separatisten in de Oost-Oekraïense regio Donetsk, Aleksander Chodakovski, ontkende eerder al dat de Russen erin geslaagd zijn het offensief af te slaan. Volgens Chodakovski “kent de vijand succes” en ging het bovendien eerder om een kleinere “tactische zet” en niet om een grote operatie. “De vijand heeft ons in een moeilijke positie gemanoeuvreerd”, klinkt het.

De bevelhebber gaf nog aan voor het eerst een Leopardtank, die deel uitmaakt van de westerse wapenleveringen, gezien te hebben in zijn “tactische ruimte”.

Lees ook:

– Wie is Valerij Zaloezjnyj, de man die Oekraïne volledig wil heroveren?

– Wat de Russische ‘antiterreuractie’ in Belgorod betekent voor de oorlog in Oekraïne

Minder

16:00

ma 05-06

Gekaapte Russische radiozenders zenden vervalste Poetin-speech uit

Verschillende Russische radiozenders hebben maandag een vervalste toespraak van president Vladimir Poetin uitgezonden. De zenders zeggen dat ze gekaapt werden door hackers. In de toespraak heeft Poetin het over een Oekraïense invasie, en kondigt hij de staat van beleg aan in regio's die grenzen aan het buurland. Dat melden de Russische autoriteiten.

In een boodschap die gebracht wordt door een stem die goed lijkt op die van de Russische president is te horen dat "tot de tanden gewapende Oekraïense troepen, gesteund door Washington, de regio's Koersk, Belgorod en Brjansk zijn binnengevallen". De uitspraken waren te horen op zenders in de regio's. In dezelfde boodschap, die ook op sociale media rondgaat, wordt ook de staat van beleg in de regio's afgekondigd, opgeroepen tot evacuatie, en klinkt het dat er binnenkort een presidentieel decreet wordt ondertekend over een algemene mobilisatie in heel het land.

Kremlinwoordvoerder Dmitri Peskov bevestigde dat de zenders overgenomen werden door onbekenden, maar dat de betrokken zenders intussen weer controle hebben over hun frequenties. Een van de getroffen zenders liet weten ruim 40 minuten de controle verloren te hebben.

Ook de autoriteiten in de regio Belgorod lieten weten dat alle elementen uit de speech fake zijn. "Bedoeling is zo paniek te zaaien onder vreedzame bewoners", aldus de plaatselijke crisiscel, die vraagt enkel vertrouwen te hebben in "betrouwbare" bronnen.

De voorbije twee weken werden de aanvallen op de grensregio van Belgorod gevoelig opgevoerd, met verschillende aanvallen op Russische troepen door Oekraïnegezinde Russische strijders.

Lees ook:

– Waarom Vladimir Poetin de Oekraïense aanvallen op Rusland probeert te negeren

– Wat de Russische 'antiterreuractie' in Belgorod betekent voor de oorlog in Oekraïne

Minder

15:00
ma 05-06

Internationale graandeal tussen Rusland en Oekraïne komt stilaan weer op gang

De uitvoering van de internationale graandeal, die het mogelijk maakt via Oekraïense havens landbouwproducten over de Zwarte Zee en door de Bosporus te varen, komt stilaan weer op gang, zegt de Russische regering. Eind vorige week meldde Oekraïne dat Russische afgezanten die voor de coördinatie van de deal in Istanboel werken, de registratie en inspectie van vrachtschepen met bestemming Oekraïne hadden stopgezet.

Er waren in april ook al enkele dagen vertragingen bij het uitvoeren van de vorig jaar gesloten overeenkomst over de export over zee van vooral Oekraïens graan. Maar het Russische ministerie van Buitenlandse Zaken benadrukte maandag dat het voorlopig nog geen vooruitzichten ziet op een nieuwe verlenging van de overeenkomst. “Er wordt gewerkt aan oplossingen voor de problemen”, zei de Russische onderminister van Buitenlandse Zaken, Sergey Vershinin, maandag aan het Russische staatspersbureau TASS. De huidige overeenkomst loopt half juli af.

Het Russische ministerie is in gesprek met onder meer de Verenigde Naties over een eventuele verlenging. In juli 2022 kwam de deal op initiatief van Turkije en de Verenigde Naties tot stand. Onderdeel was dat ook Rusland bepaalde producten zou kunnen exporteren. Rusland heeft door sancties problemen met de financiering, verzekering, betaling en vervoer van exportproducten.

In Istanboel is het coördinatiecentrum voor de uitvoering van de deal en de vier betrokken partijen werken daar samen aan de veilige corridor voor de vrachtschepen die varen op Oekraïense havens.

Momenteel liggen er naar schatting vijftig vrachtschepen in Turkse wateren te wachten op groen licht voor de tocht naar Oekraïense havens. Daar ligt 2,4 miljoen ton graan op vervoer naar de internationale markten te wachten.

Onder het graanakkoord is volgens VN-cijfers inmiddels voor 30,6 miljoen ton aan graan, plantaardige oliën en andere landbouwproducten geëxporteerd.

Minder

14:14
ma 05-06

Kremlin bereid tot dialoog met VS over kernwapenbeperking

Rusland is bereid om mee te stappen in een dialoog met de Verenigde Staten over nucleaire wapenbeperking. Kremlin-woordvoerder Dimitri Peskov noemt de verklaringen van de Amerikaanse nationale veiligheidsadviseur Jake Sullivan “belangrijk en positief” en “verwacht stappen via diplomatieke kanalen”.

Sullivan verklaarde eind vorige week dat Rusland en de Verenigde Staten moeten spreken over nucleaire wapenbeheersing en dat Amerika zich aan de bestaande START-verdragen (Verdrag voor de Vermindering van Strategische Wapens, red.) zal houden als Rusland dat ook doet. Het huidige verdrag uit 2010, ‘New START’, loopt begin 2026 af.

De Russische president Vladimir Poetin kondigde in februari aan dat Rusland zich uit dat verdrag zou terugtrekken vanwege de Amerikaanse steun voor Oekraïne en omdat de VS zich niet aan de afspraken zouden houden. In het verdrag werd onder meer afgesproken dat landen het aantal inzetbare kernkoppen beperken tot 1.550 en dat landen elkaars kernwapens mogen inspecteren.

Minder

LIVEBLOG VAN DONDERDAG 1 JUNI 2023

20:31

do 01-06

Rusland blokkeert weer graandeal volgens Kiev

Rusland heeft in Istanboel de registratie stopgezet van vrachtschepen die over de Zwarte Zee naar Oekraïense havens moeten gaan om Oekraïense landbouwproducten, vooral graan, veilig door de oorlogszone te loodsen. Dat heeft het betrokken Oekraïense ministerie donderdag gezegd.

In juli afgelopen jaar kwam de graandeal op initiatief van Turkije en de Verenigde Naties tot stand. Onderdeel was dat ook Rusland bepaalde producten zou kunnen exporteren. Rusland heeft door sancties problemen met de financiering, verzekering, betaling en vervoer van exportproducten.

In Istanboel is het coördinatiecentrum voor de uitvoering van de deal gevestigd en de vier betrokken partijen werken daar samen aan de veilige corridor voor de vrachtschepen die varen op Oekraïense havens.

Maar volgens Oekraïne ligt de uitvoering van de deal weer stil. Rusland zou volgens Kiev de graandeal blokkeren door te weigeren om nieuwe schepen met bestemming Okeraïne te registreren.

Er liggen op dit moment vijftig schepen met vrachtopdrachten in Turkse wateren in afwachting van toestemming en de tocht naar Oekraïne. Daar ligt 2,4 miljoen ton graan op vervoer naar de internationale markten te wachten.

De Verenigde Naties maken zich zorgen over de ‘voortdurende vertraging’ van de uitvoering van het graanakkoord. Volgens de woordvoerder van secretaris-generaal António Guterres zijn in mei slechts 33 vrachtschepen uit Oekraïne vertrokken, minder dan de helft van het totaal in april.

De VN zullen met de betrokken partijen in contact blijven om een volledige hervatting van de deal mogelijk te maken. Rusland is vorige maand morrend akkoord gegaan met de verlenging van de overeenkomst. Maar het Kremlin vindt nog steeds dat de eigen export in strijd met de gemaakte afspraken belemmerd wordt.

De baas van de Russische Federale Veiligheidsdienst FSB, Aleksander Bortnikov, poneerde donderdag bij overheidspersbureau TASS dat de veilige corridors in de Zwarte Zee worden misbruikt om de Russische kust aan te vallen.

Minder

18:37

do 01-06

Twee gewonden door droneaanval in Belgorod

Door een droneaanval op de Russische stad Belgorod zijn volgens de gouverneur twee gewonden gevallen. Een van hen heeft waarschijnlijk een hersenschudding en ligt in het ziekenhuis.

‘Een onbekend apparaat explodeerde in Belgorod. Volgens de eerste informatie viel een drone op de weg, twee mensen raakten gewond’, aldus Vjatsjeslav Gladkov op Telegram.

Volgens Gladkov liep een van de gewonden een hersenschudding op en de ander lichte kneuzingen. Ook werd een voertuig beschadigd. Valentin Demidov, de burgemeester van de Zuid-Russische stad, niet ver van de grens met Oekraïne, zegt dat er een explosie was bij een benzinestation.

De autoriteiten in Belgorod maken de afgelopen weken vaak melding van aanvallen op de regio, zowel vanuit de lucht als op de grond. In de nacht van woensdag op donderdag hebben de Russische strijdkrachten naar eigen zeggen nog drie invallen vanuit Oekraïne afgeslagen.

De aanvallen worden opgeëist door Russische anti-Kremlingroepen, maar Moskou wijst ook naar Kiev als aanstichter van het geweld. Oekraïne zegt dat het niets met de onrust in Rusland te maken heeft en dat het zich alleen op eigen grondgebied verdedigt tegen de Russische invasie.

Minder

17:14
do 01-06

Europees Parlement maakt haast met opkrikken productie van munitie

Het Europees Parlement heeft donderdag ingestemd met de vrijmaking van 500 miljoen euro om de productie van munitie en raketten te versterken. Dat moet helpen om de leveringen aan het Oekraïense leger op peil te houden en de voorraden van de Europese legers aan te vullen.

De Europarlementsleden schaarden zich met 446 tegen 67 stemmen bij 112 onthoudingen achter de ‘Act in Support of Ammuntion Production’ (ASAP) die de Europese Commissie een maand geleden had gepresenteerd. Die ontwerverordening vormt het sluitstuk van een plan om binnen het jaar één miljoen stuks munitie aan Oekraïne te leveren.

Naast leveringen uit de bestaande nationale stocks en de gemeenschappelijke aankoop van munitie voorziet het plan in de versterking van de productiecapaciteit in Europa. De Commissie wil daarvoor een half miljard euro uittrekken, onder meer om bestaande productielijnen te versterken en nieuwe te openen.

Vanwege de hoogdringendheid besloot het parlement een urgentieprocedure te gebruiken. De onderhandelingen met de lidstaten kunnen nu van start gaan.

Gehoopt wordt dat het dossier voor het zomerreces definitief kan goedgekeurd worden. Medio 2024 zal de doeltreffenheid van de verordening geëvalueerd worden.